

NARODNI PLESOVI

Paun pase

Ovu igra igraju dečaci i devojčice, odvojeno ili u društvu. Igrači se uhvate za ruke i naprave zatvoreno kolo. Jedan uđe u sredinu kola, to je paun. Kolo ide naokolo i peva:

*"Paun pase, trava raste, Paun, paun, paun moj!
Pauna mi glava boli, Paun, paun, paun moj! Pauna
mi krilo boli, Paun, paun, paun moj! Pauna mi leđa
bole, Paun, paun, paun moj! Pauna mi noga boli,
Paun, paun, paun moj! Pauna mi oko boli, Paun,
paun, paun moj! Pauna mi uvo boli, Paun, paun,
paun moj! Paun trepti da poleti, Paun, paun, paun
moj! Na čije će dvore pasti? Paun, paun, paun moj!
Ej, na dvore Ivanove! Paun, paun, paun moj!"*

Kako se što u pesmi za pauna kaže, tako on na sebi pokazuje. Kod reči "pase", pokazuje rukom i ustima, kao da jede. Kad kolo peva da ga glava boli, on se uhvati za glavu. Kad se peva da ga krilo boli, paun se hvata za ruku. Tako stavlja ruku na leđa, oko, uvo, kad se peva da ga boli. Kad se peva: "Paun trepti da poleti", celo kolo počučne, a paun raširi ruke i počne mahati kao da leti, pa potrči ka nekom igraču, te ga zagrlji. Ovaj zagrljeni je paun u idućoj igri.

Igra kolo u pedeset i dva

*"Igra kolo, igra kolo upedeset i dva, U tom kolu, u tom kolu, lepi Jova
igra.*

*Biraj Jovo, biraj Jovo, koga tebi drago, Samo nemoj, samo nemoj, koga
nemaš rado.*

*Sad se vidi, Sad se zna, ko se kome dopada!
Sad se vidi, sad se zna, ko se kome dopada!"*

Opis igre: Igra se zatvoreno, mešovito kolo, sa držanjem ruku dole. Smer kretanja je suprotan smeru kretanja kazaljke na satu.

Igra započinje pevanjem prvog stiha i istovremenim kretanjem udesno običnim koracima, po 8 koraka na svaki stih (4h 8). Sve vreme dok se kolo kreće i deca pevaju, u kolu se nalazi i kreće u suprotnom smeru jedno dete - "lepi Jova".

Kada se završi sa pevanjem četvrtog stiha, "Jova" bira partnerku a kolo se zaustavlja. "Jova" prihvata partnerku za ruku ili podruku i kreću se ukруг izvodeći 8 poskoka u jednu stranu, a posle prihvatanja ruku još 8 poskoka u drugu stranu. Za to vreme deca u kolu pljeskaju u odgovarajućem ritmu (ritam četvrtina).

Divna, Divna (Pomoravlje, Sumadija)

"Divna, Divna, čarne oči ima, (2x)

Da me oće, da me oće, pogledati njima.

*Divna, Divna, medna usta ima, (2x) Da me oće, da me oće, poljubiti
njima.*

Divna, Divna, bele ruke ima, (2x) Da me oće, da me oće, zagrliti njima."

(Ponovi se još jednom.)

Opis igre: Igra se otvoreno, mešovito kolo, sa rukama u visini ramena i malo savijenim u laktovima. Smer kretanja je suprotan smeru kretanja kazaljke na satu. Igra se sastoji iz dva dela.

U prvom delu igre, na prva dva takta izvode se dva koraka desnom nogom udesno sa privlačenjem, prvi sa p.t.t, drugi bez p.t.t. Na treći takt ide korak levom nogom ulevo sa privlačenjem bez p.t.t. U četvrtom taktu izvodi se 1 korak desnom nogom udesno sa privlačenjem bez p.t.t. U naredna četiri takta (5 - 8) ponavljaju se isti koraci kao u prva četiri, samo sada počev levom nogom ulevo.

U drugom delu igre, od 9. do 11. takta, izvode se 3 koraka desnom nogom udesno sa privlačenjem, sa p.t.t. i sa treperenjem. U 12. taktu ide jedan korak desnom udesno sa privlačenjem, bez p.t.t. U sledeća 4 takta (13 - 16) ponavlja se igračka celina iz prethodna četiri takta (9 - 12), samo počev levom nogom ulevo.

Kalopero, Pero

Ovu igru igraju samo devojčice. Njih mora biti paran broj i podele se na dve polovine: jedna polovina su svatovi, a druga polovina su devojke.

Svatovi uzmu jedan prut i na vrhu privežu maramicu, te načine barjak. Zatim se uhvate za ruke i postroje u jedan naporedan niz, a prema njima, na razmaku od nekoliko koraka, postroje se tako isto devojke.

Svatovi i devojke, licem su okrenuti jedan k drugima. Kad je sve ovako uređeno, svatovi otpočinju igru pevajući:

- Kalopero, Pero, a devojke im otpevaju:

- Što me zoveš, Jelo?

Zatim svatovi još jedanput ponove:

- Kalopero, Pero, a devojke, opet, otpevaju:

- Što me zoveš, Jelo?

Tako naizmenice dalje pevaju svatovi i devojke.

Svatovi: Otvor gradu vratat

Devojke: A što će ti vrata?

Svatovi: Da provedem vojsku.

Devojke: A čijaje vojska?

Svatovi: Vožda Karađorđa.

Devojke: A sta će ti vojska?

Svatovi: Da uzmem devojku.

Devojke: Neka ide vojska, vrata otvorena,

Kad devojke dvaput otpevaju poslednji red, puste se na sredinu niza, a svatovi, jedan za drugim, prolaze kroz taj prolaz, kao kroz neka vrata i u prolazu uzmu koju hoće devojku i odvedn je sa sobom.

Za ovim se opet okrenu jedan k drugima i ponavljaju igru istim redom.

Savila se bela loza

*"Savila se bela loza vinova,
bela loza vinova, bela loza vinova, bela loza vinova.*

Todor Todi podvalio, triput kolo obišao. "
(refren se ponavlja tri puta posle svakog ponovljenog
stiha)

"To ne bila bela loza vinova, bela loza vinova, bela loza vinova." (refren)

"Već to bilo dvoje milo i drago, dvoje milo i drago, dvoje milo i drago, dvoje milo i drago. "

Opis igre: Igra se otvoreno, mešovito kolo, ruke se drže dole. Smer kretanja je suprotan smeru kretanja kazaljke na satu. Igra se sastoji iz dva dela.

U prvom delu igre, od 1. do 9. takta, izvodi se 18 trčećih koraka, počevši desnom nogom udesno i okretom prema smeru kretanja za 45°. U 10. taktu izvodi se još jedan naglašen korak desnom nogom, uz topot, a odmah potom sledi okret za 90° nalevo (suprotan smer). Ista celina se ponovi još jednom, samo u suprotnom smeru.

U drugom delu igre, u 21. taktu, izvodi se 1 korak desnom nogom udesno sa ukrštenjem leve napred, a u 22. taktu 1 korak desnom udesno sa izbacivanjem leve noge napred. U sledeća dva takta izvode se isti koraci kao u dva prethodna, s tim što se sada ide levom nogom ulevo. Ova celina ponavlja se još dva puta, od 25. do 32. takta, što znači ukupno tri puta.